

Єфанов В. А.

кандидат економічних наук,

доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Сумський національний аграрний університет

ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ

Закони сучасного конкурентного ринкового середовища вимагають стабільного обігу фінансів в національній економіці. При цьому сама національна економіка залежить від платоспроможного попиту. У таких умовах поняття фінансової стійкості, головними критеріями якої служать платоспроможність і наявність резервів розширення господарської діяльності, є найголовнішими для вітчизняної економіки. Оскільки низька фінансова стійкість здатна призвести до зниження платоспроможності суб'єктів господарської діяльності, до втрати у них фінансових ресурсів для інвестування поточних і довгострокових проектів розвитку, а при погіршенні фінансової стійкості – до банкрутства. При цьому зайва фінансова стійкість також створює відповідні бар'єри на шляху розвитку підприємства, збільшуючи витрати на управління надлишковими фінансовими резервами і запасами.

У зарубіжній економічній літературі та світовій практиці фінансової аналітики по-різному визначають поняття «фінансової стійкості».

Фінансова стійкість - здатність фірми постійно зберігати цільову структуру різних джерел фінансування [2, с. 152].

Сенс даного визначення полягає в наявності двох факторів:

- 1) практична відсутність безкоштовних джерел фінансування;
- 2) вартість джерел фінансування постійно змінюється.

Сформульоване визначення говорить про те, що теоретично можливо оптимізувати структуру джерел фінансування. Така оптимізація лежить в основі фінансового успіху будь-якого підприємства, оскільки грамотний розподіл інвестицій не тільки не порушить стійкість підприємства, але і її зміцнить [2, с. 153].

У сучасних економічних умовах фінансову стійкість суб'єкта господарювання можна структурно охарактеризувати наступним чином:

- поточну - на конкретний момент часу. Велике значення має підтримка поточної фінансової стійкості підприємства, інакше виникнуть різні економічні ризики, що потенційно сприятимуть банкрутству підприємства;

- потенційну - пов'язану зі змінами зовнішніх умов функціонування суб'єкта господарювання. Підприємство може пом'якшити можливий негативний вплив таких факторів своїми ефективними управлінськими діями;

- формальну, яка створюється і підтримується державою. На неї впливають державні Програми фінансування, міжнародні проекти та гранти і інші форми фінансової підтримки господарюючих суб'єктів. Якщо вміло користуватися такою підтримкою, можна досягти певних якісних фінансово-економічних показників діяльності.

- реальну - в умовах конкуренції, враховуючи можливості здійснення розширеного виробництва. Цю складову можна і потрібно зміцнити інвестиційними програмами, що дозволить підприємству бути конкуренто- і платоспроможним.

У процесі власної виробничої діяльності фінансовий стан підприємства може залишитися незмінним, покращитися або погіршитися. Зрозуміло, як мінімум перед керівництвом стоїть завдання не погіршити власний фінансовий стан підприємства. Але справжньою метою будь-якого господарюючого суб'єкта є постійне нарощування прибутку з подальшим його оптимальним використанням через інвестиційні проекти, тобто забезпечувати власний розвиток та розширювати виробництво [1, с. 207-209].

На фінансову стійкість підприємства впливають як зовнішні так і внутрішні фактори (рис. 1).

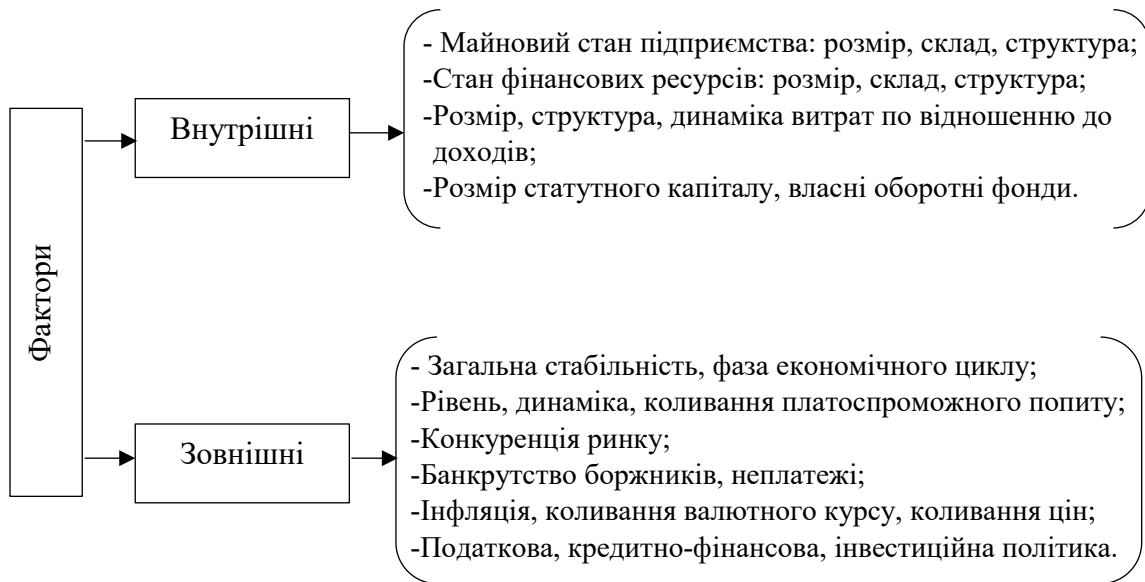

Рис. 1. Фактори, що впливають на фінансову стійкість підприємства

Джерело: розроблено автором на підставі [1]

Істотну увагу слід приділяти внутрішнім факторам, що залежать від господарської діяльності підприємства, на які воно може реально вплинути, змінювати їх вплив і в якійсь мірі навіть управляти ними. Сільськогосподарським підприємствам необхідно більш ефективно та в повній мірі використовувати сучасні методи управління ризиками, їх зниження і прогнозування, тобто формувати сучасну систему ризик-менеджменту, ефективність функціонування якої вплине і на загальний фінансовий стан суб'єкта господарювання.

Список літератури

1. Жукевич С. М. Діагностика фінансово-економічної стійкості суб'єкта господарювання: концептуальний підхід. *Інноваційна економіка*. 2016. № 5- 6(63). С. 206-211.
2. Кампо Г.М., Дочинець Н.М., Гаврилець О.В. Оцінка фінансової стійкості підприємств України. *Науковий вісник Ужгородського університету : Серія «Економіка»*. 2017. № 49. С. 150-158.

Відомості про автора

а) прізвище, ім'я, по - батькові: Єфанов Володимир Анатолійович

б) вчене звання: доцент

в) науковий ступінь: кандидат економічних наук

г) місце роботи: СНАУ, кафедра фінансів

д) адреса для листування: 40020, м. Суми, вул. Герасима Кондратьєва, 160,
кафедра фінансів